

OPPORTUNITY4YOU | ШАНСА ЗА ТЕБЕ**PROTOCOL OF COLLABORATION****ПРОТОКОЛ ЗА СОРАБОТКА**

Concluded at _____ on _____ between:
Склучен во _____ на ден _____ помеѓу:

- The project "**OPPORTUNITY4YOU**" (No:48-00-00164/2021-28-3) within the IPA II Cross-Border Cooperation Programme of Serbia and North Macedonia (hereinafter: Project) , represented by **Andrijana Bogdanovska Gj.** as the Project Manager / Проектот "**ШАНСА ЗА ТЕБЕ**" (No48-00-00164-2021-28-3) од ИПА II Програмата за прекугранична соработка Србија и Северна Македонија (во понатамошниот текст: Проект) претставено од Андријана Богдановска Ѓ. Проект менаџер and/и
- Organization beneficiary/ Организација корисник: _____ represented by/ застапувана од _____ (hereinafter referred as beneficiary/ во натамошниот текст "корисник")

Article 1 Subject of Protocol

The subject of this Protocol is to establish productive collaboration between the Project and Beneficiary (hereinafter referred to as Parties) regarding the improvement of mechanisms for supporting employability and labour mobility in the cross-border area of Serbia and North Macedonia.

Article 2 Objectives of collaboration

The objectives of collaboration are: 1) to introduce new approaches and cooperation between the public and private sectors in order to support employability and labour mobility in the cross-border area and 2) to increase capacities and competences of public and private sector for implementing employability programmes.

Article 3 Cross-border network

Labour mobility and employment development cross-border network (hereinafter referred to as cross-border network) is mechanism for realisation collaboration between Parties. This cross-border network is consisting of project beneficiaries, LSGs, SMEs, Women Owned or Operated Enterprises, Formal and Informal education institutions, CSOs, Crafts, agriculture, business associations, as a key labour market stakeholder from cross-border areas of Serbia and North Macedonia. By signing this Protocol, the beneficiary becomes a member of this an informal cross-border network.

Член 1. Предмет на Протоколот

Предмет на овој Протокол е воспоставување на продуктивна соработка помеѓу Проектот и корисникот (во натамошниот текст страни) во врска со унапредување на механизмите за поддршка на вработливоста и мобилноста на трудот во прекуграничната област Србија и Северна Македонија.

Член 2. Цел на соработката

Целите на соработката се: 1) воведување на нови пристапи на соработка помеѓу јавниот и приватниот сектор со цел да се поддржи вработливоста и мобилноста на работната сила во прекуграничниот регион и 2) зголемување на капацитетите и компетенциите на јавниот и приватниот сектор за спроведување на програми за вработливост.

Член 3. Прекугранична мрежа

Прекуграничната мрежа за мобилност на работната сила и развој на вработувањето (во понатамошниот текст Прекугранична мрежа) е механизам за реализација на соработката помеѓу Страните. Оваа Прекугранична мрежа ја сочинуваат корисниците на Проектот, единиците на локална самоуправа, мали и средни претпријатија, претпријатија во сопственост на или управувани од жени, институции за формално или неформално образование, граѓански организации, земјоделци, стопански комори, како и други клучни актери на пазарот на труд во прекуграничната област, Србија и Северна Македонија. Со потпишување на овој Протокол, корисникот станува член на оваа неформална Прекугранична мрежа.

This project is co-financed by the European Union

Article 4 Rights and obligations

The beneficiary shall voluntarily and of his choice participate in project events such as workshops, conferences and other project activities listed in Annex I of this Protocol. The beneficiary shall contribute within their competencies and capabilities to the implementation of the recommendations from the Joint Comparative Study on employability and cross border mobility in the cross-border area Serbia and North Macedonia. These recommendations are set out in Annex II of this Protocol.

Article 5 Expenses

This Protocol does not create any financial obligation to the beneficiary. The project budget covers the costs of project events and activities. The Project Budget does not cover daily fees and related personal expenses for participants in project events and activities.

Article 6 Taking Effect

This Protocol shall enter into force on the day of its signature. This Protocol shall be concluded for an indefinite period of time. This Protocol may be terminated by either Party by written notification to the other Party.

Article 7. Final Provisions

The Parties specifically acknowledge that this Protocol does not represent or imply an obligation of funds, it does not constitute a legally binding commitment by any Party or create any rights or obligations to any third party. Protocol is made in two (2) identical bilingual (English/Serbian) copies, one for each side. In the case of any difference in interpretation, the English - language version shall prevail.

Signatures/Потписи:

Project/ Проект

Член 4. Права и обврски

Корисникот доброволно и по свој избор ќе учествува во проектните активности, како што се работилници, конференции, како и и други проектни активности кои се наведени во Анекс I од овој Протокол. Корисникот во рамки на своите надлежности и можности ќе допринесе во спроведување на препораките од заедничката компаративна студија за вработливост и прекугранична мобилност во прекуграничната област Србија и Северна Македонија. Овие препораки дадени се во Анекс II од овој Протокол.

Член 5. Трошоци

Овој Протокол не создава финансиски обврски за корисникот. Буџетот на Проектот ги покрива трошоците за проектните настани и активности. Буџетот на Проектот не покрива дневници и слични лични трошоци на учесниците во проектните активности и настани.

Член 6. Стапување во сила

Овој Протокол стапува на сила на денот на потпишувањето. Овој Протокол се склучува на неопределено време. Овој Протокол може да се раскине од било која страна со претходна писмена информација за истото.

Член 7. Завршни одредби

Страните потписници потврдуваат дека овој Протокол не претставува, ниту подразбира превземање на било какви финансиски обврски, ниту претставува правно обврзувачки документ за било која страна потписник, ниту дава било какви права и обврски на трети страни. Протоколот е направен во две идентични двојазични копии (англиска и македонска), по еден примерок за секоја страна. Во случај на разлики во толкувањето, преовладува верзијата на англиски јазик.

Beneficiary/ Корисник

**ANNEX I
PROTOCOL OF COLLABORATION**

List of the project activities:

A1.1.1 Kick-off partners meeting

A1.1.2 Project meetings

A1.1.3 Research on employment trends, opportunities, and actors in key sectors in the Cross-border area - Cross-border study

A1.1.4 Developing cross-border networks - Protocol for Collaboration

A1.1.5 Developing an Opportunity4You platform with related content for visibility of jobs, internships, and volunteer opportunities in the cross-border area - Opportunity4You platform

A1.2.1 Developing and launching an informational and educational campaign on opportunities of cross-border collaboration and labour mobility

A1.2.2 Organisation of a two-day Networking Conference

A1.2.3 Organisation of Info events - GROWTH Bootcamps – two 4-day events for 30 young and unemployed people from 4 municipalities of the cross-border area

A1.2.4 Organising 2-day final event - Opportunity4You Days for promoting cross border collaboration and labour mobility (job fair)

A2.1.1 Organisation of a study tour for representatives of LSGs and the project partners of the cross-border area Slovenia- Italy

A2.2.1 Organisation of information events – workshops for developing internship programmes for interested organisations (2 – 1-day events trainings)

A2.2.2 Organising capacity building events – trainings for organisations and VET centres in developing and accrediting programmes for skilling (2 one day event for at least 30 interested stakeholders in learning how to develop and launch inhouse training programme for skilling)

A2.2.3 Undertaking direct support with 4 months of external mentoring for 10 organisations in developing and implementing pilot VET training programmes for skilling and upskilling

**АНЕКС I
ПРОТОКОЛ ЗА СОРАБОТКА**

Список на проектни активности:

A1.1.1 Иницијален состанок на партнерите

A1.1.2 Проектни состаноци

A1.1.3 Истражување на трендовите за вработување, можностите и актерите во клучните сектори на прекуграничната област - Прекугранична студија.

A1.1.4 Развој на прекугранични мрежи – Протокол за соработка

A1.1.5 Развивање на платформа ШАНСА ЗА ТЕБЕ со сродни содржини за видливост на информациите и можностите за практиканство и волонтерство во прекуграничната област - платформа ШАНСА ЗА ТЕБЕ

A1.2.1 Развивање и отпочнување на информативна и едукативна кампања за можностите во прекуграничната соработка и мобилност на работната сила.

A1.2.2 Организација на дводневна конференција за врежување

A1.2.3 Организација на Инфо-настани - Кампови за Раст (GROWTH BOOTCAMP) – два 4-ри дневни настани за 30 млади и невработени лица од 4-ри општини од прекуграничната област.

A1.2.4 Организација на дводневен завршен настан – ШАНСА ЗА ТЕБЕ Денови за промовирање на прекуграничната соработка и мобилност на работната сила (саем за вработување).

A2.1.1 Организација на студиско патување за претставници на единиците на локалните самоуправи и проектните партнери во прекуграничната област Словенија - Италија.

A2.2.1 Организација на информативни настани – работилници за подготовка на програми за практиканство за заинтересирани организации (2 – 1-дневни обуки)

A2.2.2 Организација на настани за градење на капацитети - обуки за организации и центри за стручно образование за развој и акредитација на програми за вештини (2 еднодневни настани за најмалку 30 заинтересирани организации на тема како да развијат и отпочнат интерни програми за обуки.

A2.2.3 Давање на директна поддршка во времетраење од 4ри месеци на менторство од страна на експерти за 10 организации за развој и имплементација на пилот програми за стручни обуки за усовршување и доусовршување.

ANNEX II PROTOCOL OF COLLABORATION

Recommendations from the Joint Comparative Study on employability and cross border mobility in the cross-border area Serbia and North Macedonia

Recommendations for local self-government units (LGUs) from the cross-border region:

- to intensify cooperation and enable exchange of experiences between LGUs in the cross-border region (e.g., organisation of thematic workshops of exchange of experiences and mutual learning).
- to improve the planning framework for local employment policy (e.g., preparation and implementation of both short-term and long-term employment programs/plans).
- to promote coordination mechanisms which serve as the preparation of local employment policies through social dialogue and inclusion in working groups of the private, educational, and non-governmental sectors.
- to innovate and diversify existing local employment measures, as well as measures to stimulate and attract investments and create new jobs.
- to introduce new and modernise existing services to support employability and cross-border labour mobility (e.g., to organise informative workshops with businessmen and the unemployed about the possibilities of the Open Balkans in terms of hiring workers or finding employment).
- to facilitate the transfer of European experience in support of employability and cross-border mobility (e.g., participation of LGU representatives at international conferences, workshops, and study visits to the EU).
- to build the capacities of organisational units dealing with employment policy (e.g., implementation of specific trainings for LGU employees and technical equipment of organizational units).
- to intensify activities that contribute to the creation of favourable conditions for the establishment of new companies, the expansion of existing capacities, the encouragement of innovative and entrepreneurial behaviour and the development of entrepreneurship.
- to explore the possibilities of preparing and implementing joint cross-border projects on the topic of employment from available EU programs.
- to encourage the development of entrepreneurship and social entrepreneurship.

АНЕКС II ПРОТОКОЛ ЗА СОРАБОТКА

Препораки од Заедничката компаративна студија за прекугранична мобилност во прекуграничната област Србија и Северна Македонија

Препораки за единиците за локална самоуправа (ЕЛС) од прекуграничниот регион:

- да се интензивира соработката и да се овозможи размена на искуства меѓу ЕЛС-ата во прекуграничниот регион (на пр., организација на тематски работилници за размена на искуства и заемно учење).
- да се подобри рамката за планирање за локалната политика за вработување (на пр., подготовка и спроведување на краткорочни и долгорочни програми/плани за вработување).
- да се промовираат механизми за координација кои служат како подготовка на локални политики за вработување преку социјален дијалог и вклучување во работните групи на приватниот, образовниот и невладиниот сектор.
- да се создадат нови и диверзифицираат постоечките локални мерки за вработување, како и мерки за стимулирање и привлекување инвестиции и отворање нови работни места.
- да се воведат нови и да се модернизираат постоечките услуги за поддршка на вработливоста и прекуграничната мобилност на работната сила (на пр., да се организираат информативни работилници со бизнисмени и невработени за можностите на Отворениот Балкан во однос на ангажирање работници или наоѓање вработување).
- да се олесни преносот на европското искуство за поддршка на вработливоста и прекуграничната мобилност (на пр., учество на претставници на ЕЛС на меѓународни конференции, работилници и студиски посети на ЕУ).
- да се изградат капацитетите на организациските единици кои се занимаваат со политика за вработување (на пр., спроведување на специфични обуки за вработените во ЕЛС и техничка опрема на организациските единици).
- да се интензивираат активностите кои придонесуваат за создавање поволни услови за основање нови компании, проширување на постоечките капацитети, поттикнување на иновативно и претприемничко однесување и развој на претприемништвото.
- да се истражат можностите за подготовка и спроведување на заеднички прекугранични проекти на тема вработување од достапните програми на ЕУ.
- да се поттикне развојот на претприемништвото и социјалното претприемништво.

Recommendations for the business sector of the cross-border region:

- to increase awareness of business entities when it comes to available local and national funds that support business and increase employability in the cross-border region.
- to improve the amount of information that business entities receive about the opportunities that the "Open Balkans" initiative provides to businessmen.
- to improve the cooperation between the business sector and the education sector, and other key actors of employment.
- to build up the capacity of business entities for systematic planning of employment (e.g., training business entities to identify the needs of qualified workforce, defining internal procedures for hiring new workforce and trainees and volunteers, preparing an internal training program for improving the knowledge and skills of employees and professional education programs and training/improvement of trainees and newly employed persons).
- to use opportunities for external support (mentoring) for the development and implementation of professional education programs for the training and improvement of trainees and new employees.
- to investigate the possibilities of preparation and implementation of projects from EU programs intended for the SME sector (COSME, social entrepreneurship).
- to participate in the cross-border employment fairly in order to promote the business entity and provide the missing workforce

Recommendations for educational institutions in the cross-border region:

- to promote dual education as a means to level supply and demand on the labour market.
- to increase flexibility in education and training at the local level to ensure that institutions and programs adapt to the needs of employers and the local labour market.
- to intensify cooperation with the economy and other key actors of employment.
- to intensify cooperation among the educational institutions in the cross-border area.
- to improve the participation of educational institutions in ERASMUS + mobility programs.
- to explore the possibilities of preparing and implementing joint cross-border projects on the topic of employment from available EU programs.
- to broaden cross-border connection in order to exchange examples of good practice that can be adapted and transferred to the local level.

Препораки за бизнис секторот од прекуграничниот регион:

- да се зголеми свеста на деловните субјекти кога станува збор за достапни локални и национални фондови кои го поддржуваат бизнисот и ја зголемуваат вработливоста во прекуграничниот регион.
- да се подобри количината на информации што ги добиваат деловните субјекти за можностите што иницијативата „Отворен Балкан“ им ги дава на бизнисмените.
- да се подобри соработката помеѓу бизнис секторот и образовниот сектор и другите клучни актери за вработување.
- да се изгради капацитетот на деловните субјекти за систематско планирање на вработувањето (на пр., обука на деловните субјекти за идентификување на потребите на квалификувана работна сила, дефинирање внатрешни процедури за ангажирање нова работна сила и специјализанти и волонтери, подготовка на интерна програма за обука за подобрување на знаењето и вештините на вработените и програмите за стручно образование и обука/подобрување на специјализантите и нововработените лица).
- да ги користи можностите за надворешна поддршка (менторство) за развој и имплементација на програми за професионално образование за обука и усовршување на специјализантите и новите вработени.
- да се истражат можностите за подготовка и реализација на проекти од програмите на ЕУ наменети за секторот за мали и средни претпријатија (COSME, социјално претприемништво).
- правично учество во прекуграничното вработување со цел да се промовира деловниот субјект и да се обезбеди работната сила што недостасува

Препораки за образовните институции во прекуграничниот регион:

- да се промовира дуалното образование како средство за израмнување на понудата и побарувачката на пазарот на трудот.
- да се зголеми флексибилноста во образованието и обуката на локално ниво за да се осигура дека институциите и програмите се прилагодуваат на потребите на работодавачите и на локалниот пазар на труд.
- да се интензивира соработката со стопанството и другите клучни чинители на вработувањето.
- да се интензивира соработката меѓу образовните институции во прекуграничната област.
- да се подобри учеството на образовните институции во програмите за мобилност ЕРАЗМУС +.
- да се истражат можностите за подготовка и спроведување на заеднички прекугранични проекти на тема вработување од достапните програми на ЕУ.
- да се прошири прекуграничната врска со цел да се разменат примери на добри практики кои можат да се прилагодат и пренесат на локално ниво.

Recommendations for the non-governmental sector of the cross-border region:

- to intensify cooperation with key employment actors in order to increase the number of projects that support employment and/or workforce mobility.
- to activate participation in the processes of creation of employment policies in the cross-border area and promotion of the Open Balkans initiative.
- to promote the acquisition of transferable skills and lifelong learning, among all categories of the unemployed, and especially among the young.

Joint Comparative Study on employability and cross border mobility in the cross-border area Serbia and North Macedonia is result of the project "OPPORTUNITY4YOU" (No:48-00-00164/2021-28-3) within the IPA II Cross-Border Cooperation Programme of Serbia and North Macedonia 2016-2020. This project is co-financed by the European Union. This Study was produced with the financial support of the European Union. Its contents are the sole responsibility of Centre for Knowledge Management Skopje North Macedonia, Centre for development of Skopje planning region North Macedonia, the Centre for the development of Jablanica and Pcinja districts Leskovac, Serbia and Municipality of Vlasotince, Serbia and do not necessarily reflect the views of the European Union.

Препораки за невладиниот сектор на прекуграничниот регион:

- да се интензивира соработката со клучните актери за вработување со цел да се зголеми бројот на проекти кои го поддржуваат вработувањето и/или мобилноста на работната сила.
- да се активира учеството во процесите на креирање политики за вработување во прекуграничната област и промоција на иницијативата Отворен Балкан.
- да го промовира стекнувањето преносливи вештини и доживотното учење, кај сите категории невработени, а особено кај младите.

Заедничката Компаративна студија за вработување и прекугранична мобилност во прекуграничното подрачје на Србија и Северна Македонија е резултат на проектот „ШАНСА ЗА ТЕБЕ“ (No 48-00-00164-2021-28-3) во рамка на ИПА II Програмата за прекугранична соработка меѓу Србија и Северна Македонија 2016-2020. Овој проект го кофинансира Европската Унија. Ова студија е направена со финансиска поддршка од Европска Унија. Нејзината содржина е исклучителна одговорност на Центарот за управување со знаење од Скопје, Северна Македонија, Центарот за развој на Скопскиот плански регион од Скопје, Северна Македонија, Центарот за развој на Јабланичко Пчињскиот округ, Лесковац, Србија и Општина Власотинце, Србија и не ги одразува нужно ставовите на Европската Унија.